

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 20. Patris Le Courayer liber in Embrodunensi Concilio proscriptus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

Sæc. XVIII. tibus competit determinare, utrum aliqua decisio sit recepta ab Ecclesia,
A. C. 1727. quia id est factum dogmaticum, cuius cognitio ad solos spectasset Episcopos.
III. Declarationes Annis 1717. & 1720. factæ duntaxat editæ sunt, ut temporis deserviatur, cum fideles ea etiam tempestate omnino ad recipiendam hanc Constitutionem compelli potuerint. **IV.** Inculcetur, in quo sensu Pax Clementis IX. Bulla: *Vineam Domini*, & formularium accipienda sint. **V.** Synodus Embrodunensis propugnetur. **VI.** Concilia saltem Provincialia celebrentur. Hoc scriptum Præfules die octava Maij Ludovico XV. Regi obtulerunt, unacum epistola Conventus nomine scripta, in qua contra duodecim Episcoporum literas, & Advocatorum Consultationem acrius declarabant.

§. XX.

*Patris Le Courayer liber in eodem
Concilio proscriptus.*

*Vid. supra
t. 71. p. 511.
& tom. 70.
pag. 215.*

Ceterum Embrodunensis Synodi Patres non modo Sanitiensis Episcopi caussam dijudicabant, sed insuper agebant de Petri Francisci le Courayer dissertatione, quam de validis Anglorum ordinationibus ediderat. Hunc enim librum unacum ejus apologia hoc anno Sy-

Synodi Promotor denuntiabat, eo-
Sæc. XVIII.
quod Auctor ibidem Augustissimum Al-
A. C. 1727.
taris sacrificium, Sacerdotium. Sacras
Ordinationes, & supremi Ecclesiæ Ca-
pitis auctoritatem & Primatum im-
pugnasset, in hoc abominandam secu-
tus doctrinam Elies Du- Pini Sorbonæ
Doctoris, qui Anno 1719. Ecclesiam
Romanam ad Anglicanæ systema ac-
commode moliebatur. Enimvero
Claudius le Pelletier Theologiæ Doctor
Rhemensis Canonicus, aliique, cras-
iores Courayeri errores solidissimis
confutabant argumentis, non deerant
tamen, qui innumeris pene libellis, dis-
sertationibus atque apologiis novam
non minus, quam perniciosa hujus
Auctoris doctrinam vindicarent: Inde
Ludovicus XV. Franciæ Rex Ecclesiam
Regnumque novis tumultibus involvi-
veritus, Clero Gallico in comitiis
congregato injunxit, ut Courayeri o-
pera examinarent, & suum desuper je-
dicium ferrent. Igitur ut vigilantis-
simi Franciæ Præsules Regis man-
dato morem gererent, de remedio his
malis tempestive opponendo serio co-
gitarunt, ac præ ceteris Cardinales
atque Episcopi Parisiis agentes in ædi-
bus Cardinalis Biffii ad S. Germanum
solemnem indixere Conventum, in quo
cunctis ad sanæ Theologiæ trutinam

Kk. 3

ma-

Sæc. XVIII. mature ponderatis hunc librum om.
A. C. 1727. nino proscribendum esse, unanimi suf-
fragio decrevere, hancque suam cen-
suram ad Embrodunenses Synodi Pa-
tres transmiserunt, qui pariter non
modo Courayeri dissertationem, sed
ejus quoque defensionem proscriptere,
eoquod in utroque doctrina continere-
tur falsa, temeraria, scandalosa, sacræ
Sedi atque Episcopis injuriosa, schismati,
ac hæresi favens, erronea, hæretica, &
ut talis a Concilio Tridentino damnata.
Hæc Cardinalis Noaillius primum die
decima quinta Augusti resciverat, in quo
prorsus animo ferens, quod se in inicio Præ-
fules hanc in rem Conventum habui-
sent: ne ergo oscitantiæ aut forte e-
tiam collusionis ignominiam sibi ac-
cerseret, *Conscientiæ Consilio*, cuius ipse
Præses erat, negotium dedit, ut utrum-
que Courayeri librum examini subjice-
ret, ac quid de eo censendum esset,
exacte referret. Cum autem Eccle-
siasticæ hujus Curiæ Theologi ex hisce
scriptis quamplurima orthodoxæ fidei
adversa excerpterent, Noaillius omni
festinatiooe curandum existimavit, ut
Cleri censuram ni præveniret, saltem
obtinere posset, ut Fleurius Cardinalis
illius promulgationem tamdiu differret,
donec ipse suo edicto, quo errores cen-
suriis perstringeret, ultimam manum
ad-

adhibuisset. Haud ægre Fleuryus Noailio hanc moram indulxit, qui etiam illico Vivantio & Coueto injunxit, ut quisvis ejusmodi edicti ideam conficeret: ^{Sæc. XVIII.} ~~A.C. 1727.~~ [¶] ut urgente Regis mandato Præfules censuram, quam in suo Conventu protulerant, eadem adhuc die typis vulgare parabant, quo comperto Noailius Dorsannum suum Vicarium Generalem ad Fleurium Cardinalem die tercia Septembris rogatum misit, ut præfatæ censuræ editionem saltem usque ad octavam ejusdem Mensis diem retardari procuraret, certusque esset, quod Noaillius non modo suum edictum die quarta Septembris promulgatus sed etiam Courayeri errores in Pastorali quadam instructione confutaturus esset. Cessit ergo Fleurius Noaillii precibus, unde accidit, ut succinctum hujus Archiepiscopi mandatum præfata die, illud vero Episcoporum in oppido S. Germani congregatorum non nisi nona Septembris die publici juris fieret, et si jam die vigesima secunda Augusti consecutum fuisset. Hoc tamen suo mandato Noaillius nondum satis eluit oscitantiæ culpam, quæ ei a Cardinalibus atque Episcopis imponebatur, eo quod quamvis jam ante triennium compertum habuisset, Courayerum perniciosissimi hujus libri Au-

Kk 4 ^{ctorem}

Sæc. XVIII. Etorem fuisse, nihilo minus tanta in
A. C. 1727. eum indulgentia fuerit, ut in Altari
quotidie, publice, & in ipsa Parisina
Urbe Divina Mysteria ab indigno hoc
peragerentur Sacerdote, qui non
realem Christi præsentiam, & trans-
substantiationem in Augustissimo Missæ
Sacrificio palam impugnasset: Eapro-
pter præ ceteris Byssius Cardinalis per
P. Conradum Benedictinum Priorem
Monasterii ad S. Germanum de Pratis
Noaillio Cardinali Archiepiscopo signi-
ficari jussit, quod si ipsem P. Cou-
rayerum aut punire, aut ad publicam
palinodiam compellere negligeret, Rex
firmum fixumque haberet, in illum ab
Apparitoribus captum, ceu hæreticum
severissimis pœnis animadvertere. Præ-
terea idem Cardinalis de Noaillio que-
rebatur, quod ipso connivente, Bi-
bliothecarius in Abbatia ad S. Geno-
fevam libros P. Courayeri impune post
editam etiam tam Episcoporum, quam
Noaillii censuram divenderet. Ad has
tamen querelas Noaillius nil aliud re-
posuit, nisi quod ipse collatis consiliis
cum Abate has in conditiones conve-
niisset, ut primo P. Courayerus interim
ad alium Conventum extra Lutetiam
Parisiorum mitteretur, ac ibidem
agnito suo errore poenitentiam ageret.
Postea Noaillii Instructio eidem præ-
lege.

legeretur, adjuncto mandato, ut sese ^{Sæc. XVIII.} eidem ore & animo submitteret; si ~~A.C. 1727.~~

verò id renueret, tunc demum Canonum severitate plectendus tamdiu carceri manciparetur, donec abjecta pertinacia plenam submissionem exhibuerit. Quantum vero Courayerus ab illa docilitate, quam de eo Abbas speraverat, alienus fuerit, paulopost recensebimus.

§. XXI.

Consultatio L. Advocatorum Parisiensium super sententia Embrodunensis Concilii.

Sententia in Sanctiensem pronuntiata Synodo finis imponebatur, non item tamen controversiæ; Quesnellistæ enim, ut lethale vulnus suæ factioni inflictum repararent, consilium, quod desperatio suggererat, suscepere: Suppetias quippe emendicarunt a Parisiensis Parlamenti Caussidicis, quamvis eorum auctoritas & judicium in decidendis fidei quæstionibus infirmum, imo omnino nullum esset: Ex his tamen exsurgunt quinquaginta, qui congesta integra legum st̄rue sententiam Synodi impugnare aggrediuntur, hancque in rem sine Auctorum nomine, sine typi loco in vulgus consultationem spargunt, in

Kk 5

qua